МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря

Кафедра обліку і економічного аналізу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гарант освітньо-професійної
програми
_____ С.О. Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Фінансовий аналіз

Financial analysis

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
" *07* " ____*11*_____ 2024 року. - 13 с.

Розробник:
доцент кафедри «Облік і економічний аналіз»,
кандидат економічних наук, доцент Олександра ЦИГАНОВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» розглянуто на засіданні кафедри «Облік і економічний аналіз»
Протокол № 4 від « 12 » листопада 2024 р.
Завідувач кафедри обліку і економічного аналізу

кандидат економічних наук, професор Олена ПОГОРЄЛОВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» розглянуто методичною радою ФЕЕМ НУК
№ 5 від « 16 » грудня 2024 р.

Голова методичної ради ФЕЕМ НУК,
кандидат економічних наук, доцент Вячеслав ІВАТА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» погоджено з навчальним відділом

Начальник навчального відділу
кандидат технічних наук, доцент Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» затверджено Навчально-методичною радою НУК
№ 10 від « 23 » грудня 2024 р.

Голова НМР НУК
кандидат технічних наук, доцент 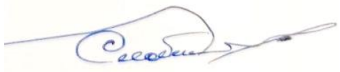 Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024
© Циганова О.С., 2024

ЗМІСТ

	Вступ……..	4
1.	Опис навчальної дисципліни……..	5
2.	Мета вивчення навчальної дисципліни…….	5
3.	Передумови для вивчення дисципліни……..	5
4.	Очікувані результати навчання……..	6
5.	Програма навчальної дисципліни……..	6
6.	Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування ……..	9
7.	Форми поточного та підсумкового контролю……..	9
8.	Критерії оцінювання результатів навчання……..	12
9.	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна…….	12
10.	Рекомендовані джерела інформації……	13

ВСТУП

Анотація

Успішна діяльність і стабільний розвиток підприємства залежить від ефективного управління ним. Прийняття обґрунтованих та якісних управлінських рішень базується на даних фінансового аналізу. За цих умов посилюється роль підготовки фахівців, які здатні збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень; володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

Ключові слова: фінансовий аналіз, фінансовий стан підприємства, активи, фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність, ефективність, оцінювання, фінансовий ризик, активність.

Abstract

Successful activity and sustainable development of the enterprise depends on its effective management. Making reasonable and quality management decisions is based on financial analysis data. Under these conditions, the role of training professionals who are able to collect, evaluate and analyze financial and non-financial data to generate relevant information for management decisions; have innovative technologies, justify the choice and explain the application of new methods of preparation and provision of accounting information for the management of the entity.

Key words: financial analysis, financial condition of the enterprise, assets, financial stability, solvency, liquidity, efficiency, estimation, financial risk, activity.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Для всіх галузей</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Електронний адрес РПНД на сайті Університету http://</td><td rowspan="8">Для всіх спеціальностей</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>7-й</td><td>7-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання —</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 150</td><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 3.</td><td rowspan="5">Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>130 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: -</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є формування базових теоретичних знань і практичних умінь щодо оброблення та аналізу інформації з різних джерел для одержання ключових параметрів, що дають об'єктивну і точну картину фінансового стану підприємства для потреб конкретних користувачів фінансової інформації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни **відсутні.**

4. Очікувані результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:теоретичні засади, методологію і методику фінансового аналізу; логіку побудови фінансового аналізу, оцінки фінансового стану підприємства; методи, прийоми, інформаційну базу фінансового аналізу; методику розрахунку системи показників, що характеризують фінансовий стан.

Вміти: читати й розуміти зміст фінансової (бухгалтерської) звітності, а також відбирати, обробляти і використовувати дані обліку, звітності, інших джерел інформації для проведення аналітичних досліджень; визначати систему показників і необхідні для проведення дослідження методи та прийоми аналізу; виявляти динаміку основних показників фінансово-господарської діяльності, з′ясовувати закономірності, причини та фактори, що спричинили вплив на їх розмір, зміну; за результатами проведеного аналізу робити економічно грамотні аналітичні висновки, часткові висновки синтезувати в загальні.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Аналіз фінансового стану підприємства

Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу [1, с. 7-20], [2, с. 5-33], [3, с. 7-22], [4, с. 5-35], [5, с. 9-36], [6, с. 11-61].

Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз оборотних і необоротних активів підприємства [1, с. 21-35], [2, с. 35-60], [3, с. 23-46], [4, с. 36-44], [5, с. 45-97], [6, с. 62-90].

Тема 3. Аналіз джерел формування активів підприємства [2, с. 77-97], [3, с. 47-56], [4, с. 45-55], [6, с. 91-102].

Тема 4. Аналіз фінансової стійкості підприємства [1, с. 36-52], [2, с. 102-114], [3, с. 74-90], [4, с. 56-64], [5, с. 107-130], [6, с. 120-144].

Змістовий модуль 2. Аналіз платоспроможності, ефективності та активності підприємства

Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства [1, с. 53-64], [2, с. 89-100], [3, с. 65-73], [4, с. 66-77], [5, с. 138-156], [6, с. 102-119].

Тема 6. Аналіз грошових потоків. Оцінка якості управління підприємством [1, с. 65-74], [2, с. 76-86], [3, с. 57-64], [4, с. 79-85], [5, с. 162-192], [6, с. 145-165].

Тема 7. Аналіз ефективності діяльності [1, с. 75-89], [2, с. 134-142], [3, с. 110-128], [5, с. 198-253], [6, с. 188-210].

Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства [1, с. 90-101], [2, с. 126-133], [3, с. 129-142], [4, с. 113-124], [5, с. 255-292], [6, с. 166-187].

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Аналіз фінансового стану підприємства												
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	**15**	2	2	-	-	8	**15**	1	1	-	-	13
Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз оборотних і необоротних активів підприємства	**15**	4	4	-	-	8	**15**	1	1	-	-	13
Тема 3. Аналіз джерел формування активів підприємства	**15**	4	4	-	-	8	**15**	1	1	-	-	13
Тема 4. Аналіз фінансової стійкості підприємства	**15**	4	4	-	-	8	**15**	2	2	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	***60***	***14***	***14***	***-***	***-***	***32***	***60***	***5***	***5***	***-***	***-***	***50***
Змістовий модуль 2. Аналіз платоспроможності, ефективності та активності підприємства												
Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	**23**	4	4	-	-	15	**23**	2	2	-	-	19
Тема 6. Аналіз грошових потоків. Оцінка якості управління підприємством	**22**	4	4	-	-	14	**22**	1	1	-	-	20
Тема 7. Аналіз ефективності діяльності	**23**	4	4	-	-	15	**23**	1	1	-	-	21
Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства	**22**	4	4	-	-	14	**22**	1	1	-	-	20
Разом за змістовим модулем 2	***90***	***16***	***16***	***-***	***-***	***58***	***90***	***5***	***5***	***-***	***-***	***80***
Усього годин	**150**	**30**	**30**	**-**	**-**	**90**	**150**	**10**	**10**	**-**	**-**	**130**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи фінансового аналізу	2	1
2	Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз оборотних і необоротних активів підприємства	4	1
3	Аналіз джерел формування активів підприємства	4	1
4	Аналіз фінансової стійкості підприємства	4	2
5	Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	4	2
6	Аналіз грошових потоків. Оцінка якості управління підприємством	4	1
7	Аналіз ефективності діяльності	4	1
8	Аналіз ділової активності підприємства	4	1
	Разом	***30***	***10***

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – ***0,5 год. / 1 год. занять;***
- підготовка до практичних занять – ***1-2 год. / 1 заняття;***
- підготовка рефератів та їх презентації –***15 год. на 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***(15-30) год. на 1 захід.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	30	10
2	Підготовка до практичних робіт	15	5
3	Підготовка реферату (презентації)	15	15
4	Підготовка до заліку	30	30
5	Виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання	-	70
	Разом	90	130

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

До методів навчання, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, відносяться:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування, пояснювально-ілюстративний метод;
- для лекційних занять: лекція, бесіда, ілюстрування;
- для практичних та семінарських занять: вправа, практична робота, повідомлення готової інформації.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- практичні роботи;
- реферати (презентації результатів виконаних завдань та досліджень).

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для виставлення заліку. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 80 балів за всі види освітньої діяльності.

Питома вага заліку в загальній системі оцінок – 20 балів. Право здавати залік дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заліку набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
Практичні роботи		
5	7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
3,5	5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
2	3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	0	Студент не дає відповіді
Реферат		
5	5	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, побудова логічна, легко сприймається. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання
4	4	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, мають місце недоліки побудови і оформлення. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання, але допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	3	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання розкрито не повністю; мають місце недоліки побудови і оформлення. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	2	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання не розкрито або з помилками; побудова не логічна
1	1	Реферат підготовлений поверхнево, сутність питання не розкрито або з помилками; тема не актуальна, недостатньо обґрунтована
0	0	Студент не підготував реферат

Поточний модульний контроль № 1 у формі тестування

Кількість правильних відповідей	40	36	32	28	24	20	16	12	8	4
Кількість балів	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2

Поточний модульний контроль № 2

Кількість балів			
Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання №2	Практичне завдання № 3	Разом
5	5	10	20

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
5	Відповідь правильна, повна, логічна.
3	Відповідь в цілому правильна, містить неточності
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0	Відповідь не правильна або відсутня
Практичне завдання	
10	Практичне завдання виконане правильно і без зауважень, зроблені обґрунтовані висновки
8	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки
5	Практичне завдання виконане частково або містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
1	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Завдання не виконане, або розв'язане не вірно

Критерії оцінювання контрольних робіт

Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання № 2	Теоретичне питання № 3	Практичне завдання	Разом
6	6	6	22	40

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
6	Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки, повний список літератури.
5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована,
1	Відповідь не розкриває суті питання, має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Відповідь не вірна або не надана.
Практичне завдання	
22	Практичне завдання виконано повністю і правильно, бездоганно оформлено
20	Практичне завдання виконано повністю і правильно (відсутній висновок)
15	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки
10	Практичне завдання виконане частково, містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
5	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Рішення не вірне або не надане

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Практичне заняття 1	5	Практичне заняття	7
	Т2	Практичне заняття 2	5		
				Практичне заняття	7
	Т3	Практичне заняття 3	5		
	Т4	Практичне заняття 4	5	Практичне заняття	7
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		40	Підготовка реферату	5
ЗМ 2	Т5	Практичне заняття 5	5		
	Т6	Практичне заняття 6	5	Практичне заняття	7
	Т7	Практичне заняття 7	5		
				Практичне заняття	7
	Т8	Практичне заняття 8	5		
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		40	Виконання контрольної роботи	40
Підсумковий контроль		Залік	20	Залік	20
Сума			**100**		**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі технічні засоби: мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка, персональний комп’ютер (системний блок, монітор, пристрій введення інформації), планшет або аналогічний девайс, підключений до інтернет через Wi-Fi-модем (роутер). А також: дистанційні платформи MOODL, Zoom та програмні інструменти MS Word, MS Excel, MS Power Point.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 264 с.

2. Магопець О.А. Шалімова Н.С., Черновол О.М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 230 с.

3. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2021. 176 с.

4. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.

5. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмійчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 336 с.

6. Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 268 с.

Допоміжна література

7. Берест М.М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 164 с.

8. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

9. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / за заг. ред. Школьник І.О. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

10. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 328 с.

11. Корнєва Н.О., Рудь І.Ю., Данік Н.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Миколаїв: Іліон, 2016. 232 с.

Інформаційні ресурси

12. Бібліотека імені В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua

13. Газета «Все про бухгалтерський облік». Академія МСФЗ : http://vobu.ua/ukr/analytics/msfz.

14. Законодавство України: www.rada.gov.ua

15. Кабінет Міністрів України: http: www.kmu.gov.ua.

16. Міністерство соціальної політики України: www.minpraci.gov.ua

17. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua